

Streszczenie

Temat: Zmienność dobową występowania ichtiofauny w strefie piaszczystego eulitoralu (0 – 1 m głębokości) w rejonie kąpieliska Sopot

Autor: Katarzyna Matyja

Słowa kluczowe: Zatoka Gdańska, strefa przybrzeżna, ichtiofauna, włók, gatunek, liczebność, biomasa, bioróżnorodność

Strefa przybrzeżna dla większości ryb jest miejscem tarła, wzrost i rozwoju narybku. W Zatoce Gdańskiej najwięcej gatunków spotyka się właśnie w tej strefie, stąd rejon przybrzeżny stał się częstym tematem do badań nad zmianami dobowymi ichtiofauny. Praca ta ma na celu wyznaczenie pory doby, w której została odnotowana największa różnorodność gatunkową,

rozszerzenie wiadomości o składzie gatunkowym w przybrzeżnej strefie Zatoki Gdańskiej, porównanie zmienności dobowej w kolejnych sezonach i zbadanie bioróżnorodności ichtiofauny. Próby zbierano od zimy 2005 roku do zimy 2006 roku, w każdej porze roku przez sześć dni w dwunastogodzinnych odstępach czasu (w ciągu jednej doby wykonano dwa zaciągi o godzinie 12:00 i 00:00), w rejonie kąpieliska Sopot (południowo – zachodnia część Zatoki Gdańskiej). Do połowu materiału użyto włoka rozprzowego, drobnooczkowego. Narzędzie było ciągnięte przez dwie osoby na odcinku 100m, równoległe do linii brzegowej na głębokości około 1m. Zebrany materiał konserwowano 4 % roztworem formaldehydu mrówkowego. Na podstawie zebranych wyników porównano średnią liczebność i biomasa ryb na 100 m² powierzchni dna, dobowe zmiany liczebności i biomasy ryb, procentowy udział gatunków ryb w ogólnej liczebności, podobieństwa i różnice w zebranych próbach z poszczególnych sezonów (w południe i o północy) oraz dobowe zmiany bioróżnorodności ichtiofauny. W ciągu całego cyklu badań pod względem liczebności i biomasy zarówno w południe jak i o północy dominował ciernik (*G. aculeatus*). W okresie wiosennym o północy odnotowano najwyższą średnią liczebność (43 osob. 100m⁻²) i biomasa ryb (51 g 100m²). W okresie zimowym podczas sześciu dni badań pod względem liczebności i biomasy dominowały formy larwalne śledzia (*C. harengus juv.*). Wiosną i latem w ciągu dnia jak i w nocy absolutnym dominantem był ciernik (*G. aculeatus*). W sezonie jesiennym w dzień najistotniejszym taksonem był tobiasz (*A. tobianus*), natomiast w nocy pod względem liczebności dominowała stornia (*P. flesus*), analizując biomasa tobiasz (*A. tobianus*). W każdym sezonie zaobserwowano zmienność dobową biorąc pod uwagę ilość gatunków, liczebność i biomasa ryb. W godzinach nocnych w strefie przybrzeżnej stwierdzono obecność ryb o znacznych rozmiarach ciała. Wzrost ilości taksonów następował w godzinach nocnych, a największą liczbę ryb złowiono w porze wiosenno- letniej.

Otrzymane wyniki porównano z wynikami badań przeprowadzonych w latach poprzednich, a także z danymi o podobnej tematyce z różnych stron świata. Zauważono prawidłowość w pojawianiu się taksonów we wszystkich latach prowadzenia badań, co pozwala na wnioskowanie, iż obecność gatunków w określonych porach w strefie przybrzeżnej ma charakter cykliczny. Szukając próby o największej różnorodności gatunkowej, należy brać pod uwagę godziny nocne, w porze wiosenno- letniej.